

Frivilligplan for Sveio kommune

2019 - 2023

Samandrag

Planen innleiar med eit oversyn over dei nasjonale og regionale føringane som ligg til grunn for at det er laga ein frivilligplan for Sveio, og gjer greie for korleis arbeidet er gjennomført. Omgrepet «frivilligheit» er definert og det blir gitt eit bilete av kva frivillig arbeid betyr nasjonalt og lokalt, og kva rammevilkår som gjeld for denne sektoren.

Resultata av kartlegginga som blei gjennomført i forkant av planarbeidet, blir presentert som del av planen. Både frivillig arbeid, og Sveio kommune sitt samarbeid med frivillige, er del av denne kartlegginga.

Siste del av planen, som er kalla «Tilrettelegging for målretta samarbeid», seier noko om korleis ein ser for seg at planen skal bidra til å nå målet med Sveio kommune sin frivilligpolitikk, som er å ta vare på og utvikla frivillig engasjement som ein viktig ressurs i Sveio. Det er formulert seks hovudmål for oppfølginga av planen, med tilhøyrande tiltak.

Innhald

1. INNLEIING

1.1 Bakgrunn	4
1.2 Føremålet med planen.....	4
1.3 Overordna føringar	5
1.4 Planprosessen	5

2. FRIVILLIGHEIT

2.1 Definisjonar av frivilligheit	6
2.2 Frivilligheit i Noreg	7
2.3 Frivillig arbeid i eit folkehelseperspektiv	8
2.4 Frivilligheit i Sveio	9

3. KVA VISER KARTLEGGINGA?

3.1 Lag og organisasjonar.....	11
3.2 Medlemer	12
3.3 Tilskotsordningar	12
3.4 Lokale	13
3.5 Svar frå einskildpersonar	14
3.6 Kyrkja og religiøst arbeid	14

4. SVEIO KOMMUNE SITT SAMARBEID MED FRIVILLIGE 14

4.1 Samarbeidsorgan	17
4.2 Samarbeid med Sveio frivilligsentral.....	17
4.3 Økonomi	17
4.4 Lokale	18
4.5 Deltaking for alle	19

5. TILRETTELEGGING FOR MÅLRETTA SAMARBEID 19

Hovudmål	21
Tiltaksplan	23

6. VEDLEGG

1. Ti bod for frivilligheit
2. Frivillig- og samspelsklæring – KS og Frivillig Norge
3. Gjennomføring av reforma «Leve heile livet» i Sveio
4. Spørsmål til lag og organisasjonar
5. Spørsmål til eldsjeler
6. Spørsmål til einingsleiarar
7. Resultat av kartlegging
8. Innspel frå møte

Framsidedfoto: Ida K. Vollum, Natalia Soto Danmo, Jarle Pedersen, Jofrid Valen, Ellen Tveit

1. INNLEIING

Sveio kommune har eit rikt organisasjonsliv, og aktive innbyggjarar som står for eit stort omfang av frivillig arbeid, både innanfor og utanfor organisasjonane. Frivillig sektor står for ein stor del av aktivitetstilbodet i kommunen. Kartlegginga som er gjennomført i samband med planarbeidet, syner at det er nesten 100 aktive lag og organisasjonar i kommunen.

Nasjonale tal (2018) syner at uløna innsats tilsvarer om lag 150 000 årsverk, og at bruttoproduktet av innsatsen i frivillige organisasjonar har ein verdi på rundt 125 milliardar kroner. Med utgangspunkt i desse tala, og at befolkninga i Sveio er om lag 1 promille av innbyggjartalet i Norge, blir estimerte tal for det lokale arbeidet 150 årsverk og 125 millionar kroner. Truleg er dei reelle tala høgare, då det vanlegvis er fleire frivillige i høve til innbyggjartalet i små kommunar enn i store.

I Lov om folkehelse er kommunane sitt samarbeid med frivillige lovfesta: «Kommunen skal legge til rette for samarbeid med frivillig sektor». Kommunenes sentralforbund og Frivillig Norge (samarbeidsforumet for dei frivillige organisasjonane i Norge) har saman laga ei plattform for samspel og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor, med overordna prinsipp og konkrete føringar for korleis rammevilkåra og relasjonen mellom dei to sektorane bør vera.

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Det er eit nasjonalt mål at alle kommunar skal ha ein frivilligpolitikk eller -strategi.

Sveio kommune, ved folkehelsekoordinator, har fått kr 40 000 i tilskot til utvikling av frivilligpolitikk/frivilligplan. Føremålet med ordninga er å stimulera til utvikling av ein heilskapleg og tverrsektoriell kommunal frivilligpolitikk, som kjem til uttrykk gjennom ein plan eller ei frivilligerklæring.

1.2 Føremålet med planen

Det overordna målet med arbeidet er å ta vare på og utvikla frivillig engasjement som ein viktig ressurs i Sveio.

I samarbeid med frivillig sektor tek Sveio kommune sikte på å utvikla ein kommunal frivilligheitspolitikk, der målet er å ta vare på og utvikla frivillig engasjement som ein viktig ressurs i Sveio. Planen skal vera vedteken i løpet av våren 2019. Det administrative arbeidet er lagt til kulturavdelinga i samarbeid med folkehelsekoordinator. I tillegg har det vore eit tett samarbeid med Sveio frivilligsentral om kartlegging av frivillig sektor i kommunen.

Ei av utfordringane for det frivillige organisasjonslivet i dag er å tilpassa seg eit samfunn der mange av innbyggjarane har knapt med tid og eit stort utval av tilbod å bruka tida på. Kommunane har ei viktig rolle som støttespelar, koordinator og samarbeidspartnar for det frivillige arbeidet i norske kommunar. Eit overordna prinsipp for dette samarbeidet er at dei frivillige ikkje skal ta over oppgåvene til kommunen, men spela ei rolle der kommunen elles ikkje gjev tilbod om tenester.

Gjennom planarbeidet ønskjer ein å koma fram til konkrete tiltak for korleis organisasjonane, andre frivillige og kommunen kan samarbeida for å nå det overordna målet om å ta vare på og utvikla frivillig engasjement som ein viktig ressurs i Sveio. Planarbeidet har i tillegg teke opp i seg fleire aktuelle problemstillingar som ligg i kryssingspunktet mellom offentleg og frivillig sektor. Dette gjeld

til dømes nivået på, og fordelinga av kommunale midlar til frivillige organisasjonar. Med utgangspunkt i føringane som er lagt gjennom planarbeidet, skal planen følgast opp med egne vedtak i desse sakene.

1.3 Overordna føringar

Informasjon og retning i denne planen er mellom anna henta fra følgjande overordna dokument:

Statlege

Lov om folkehelse

St. melding nr. 39 (2006 - 2007) Frivillighet for alle.

Nasjonal strategi for frivillig arbeid på helse- og omsorgsfeltet (2015 - 2020)

Frivillighetserklæringen– samspillet mellom regjeringa og frivillig sektor (2015)

Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre (St. melding nr 15 2017 – 2018)

Fylkeskommunale/Regionale

Regional plan for folkehelse, handlingsprogrammet 2018 - 2021, tema 5: Aktivitet og sosial deltaking.

Plan for idrett, friluftsliv og kulturanlegg i Sunnhordland

Hordaland fylkeskommune, idrettsavdelinga, har «Aktiv kvar dag» som motto for arbeidet sitt. Dette ligg til grunn for folkehelsemeldingar, satsing på midlar til friluftsliv og er òg nedfelt i Hordaland fylkeskommune sin kulturplan.

Kommunale

Kommuneplan for Sveio 2011 – 2023. Strategisk samfunnsdel

Ruspolitisk handlingsplan 2016 – 2019

Temaplan for fysisk aktivitet 2016 – 2019

Andre

Plattform for samspel mellom kommunen og frivillig sektor – utarbeidd i samarbeid mellom KS og Frivillighet Norge, og «De 10 frivillighetspolitiske bud», utarbeidd av Frivillighet Norge

1.4 Planprosessen

Det lokale arbeidet med frivilligplan har utgangspunkt i framdriftsplanen som blei vedteken i Sveio kommunestyre i april 2018 (sak 020/18). Her er det lagt opp til at arbeidet skal følgjast opp av ei administrativ arbeidsgruppe og byggja på innspel og samhandling med frivillig sektor. Ei kartlegging av frivilligheit i Sveio og innspel frå møte mellom frivillige, politikarar og administrasjon i kommunen, er gjennomført i tett samarbeid med Sveio frivilligsentral. Utkast til plan blir sendt på høyring med mål om å ha ein vedteken plan innan sommaren 2019.

Rådmannen sette ned følgjande administrative prosjektgruppe til dette arbeidet :

- Petter Steen (folkehelsekoordinator)
- Hildegunn Lindaas (heimetenesta)/Ingunn Toft (helse/omsorg)
- Olaug Pedersen (skule- og barnehagekontoret)

- Ellen Tveit, prosjektleiar (kulturavdelinga)

Frivilligplanen vil ha status som ein kommunal temaplan. Heile planen skal rullerast kvart fjerde år, medan tiltaksplanen skal rullerast kvart år.

Arbeidsform

Prosjektgruppa har hatt faste møte, og eit tett samarbeid med dagleg leiar av Sveio frivilligsentral gjennom heile prosessen.

På oppdrag frå prosjektgruppa har Sveio frivilligsentral gjennomført ei systematisk kartlegging av lag og organisasjonar og engasjerte einskildpersonar (eldsjeler). Andre som ikkje har blitt kontakta direkte, har hatt høve til å svara på ei nettundersøking om sitt forhold til frivillig arbeid. I tillegg har kommunen sjølv kartlagt dei kommunale einingane si samhandling med frivillige.

Etter at kartlegginga var fullført, blei frivillige, folkevalde og representantar frå kommuneadministrasjonen inviterte til eit fellesmøte der resultatet frå kartlegginga blei presentert. Målet med møtet var å koma fram til konkrete tiltak som kan bidra til å leggja forholda godt til rette for frivillig arbeid i Sveio. Deltakarane diskuterte seg fram til framlegg til tiltak rundt kafeborda. Både gjennom kartlegginga og under møtet kom det inn mange konstruktive framlegg som ligg til grunn for det vidare arbeidet.

2. FRIVILLIGHEIT

2.1 Definisjonar av frivilligheit

Paraplyorganisasjonen for dei frivillige organisasjonane i Noreg, **Frivillighet Norge**, definerer frivilligheit slik:

«ILO (International labor organization) definerer frivillig arbeid som: "ikke-obligatorisk arbeid, det vil si den tiden en person bruker på å utføre en eller flere aktiviteter - enten gjennom en organisasjon, eller direkte overfor andre utenfor egen husholdning - uten å ta betalt." ILO Manual on the Measurement of volunteer Work side 13.

Definisjonen vektlegger at frivillig arbeid innebærer at tjenesten eller aktiviteten blir foretatt uten at det utbetales lønn. I tillegg må tjenesten eller aktiviteten være til fordel for samfunnet, miljøet, eller andre enn nære slektninger eller personer som kan regnes til egen husholdning.

FN' Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts vektlegger i større grad enn ILO-dokumentet at den frivillige virksomheten må springe ut av en institusjonell organisering. Med institusjonell organisering menes i FN' dokument; "en viss grad av intern organisatorisk struktur som kan kjennetegnes gjennom konsistente mål, oppbygging og aktiviteter, gjenkjennelige organisatoriske rammer eller statutter eller vedtekter som definerer premissene for deltakelse."

Frivillighet Norge definerer frivillig virke som virksomhet, som for det vesentligste er basert på frivillige gaver/innsamlede midler og/eller frivillig tidsbruk, og som har et ikke-kommersielt formål. Et eksempel som faller utenfor definisjonen av frivillig arbeid er når det offentlige rekrutterer pårørende som frivillige innenfor den kommunale eldreomsorgen i den hensikt å drive aktiviteter som også impliserer oppfølging av nære slektninger.» (Kjelde: frivillighetnorge.no)

Nettleksikonet Wikipedia gjev slik definisjon av frivilligheit:

«Frivillig er et begrep som ofte blir bruk for de som arbeider uten lønn eller noen annen form for økonomisk vederlag. Frivillig arbeid er gjerne knyttet til frivillige organisasjoner med samfunnsnyttig formål som for eksempel Norges Røde Kors eller Misjonsalliansen. Det arbeid som mange nedlegger for eksempelvis Wikipedia er også frivillig. Frivillig arbeid blir ofte kalt dugnad når flere går sammen for å utføre en oppgave, som å bygge en hytte eller rydde en gate.

Foruten personlig valg er det en rekke faktorer som motiverer en person til å arbeide gratis og uten lønn for en samfunnstjeneste. Mange frivillige nevner glede og tilfredsstillelse av å kunne bidra som motivasjon i stedet for lønn eller betaling.» (Kjelde: wikipedia.org)

2.2 Frivilligheit i Noreg

Frivillig sektor i Noreg er stor. Paraplyorganisasjonen **Frivillighet Norge** blei stifta i 2005 og har i dag meir enn 300 medlemsorganisasjonar, som til saman representerer over 50.000 lag og foreiningar over heile landet. Drøyt 10 prosent av medlemmane er minoritetsorganisasjonar.

Medlemsorganisasjonane kan delast i desse kategoriane:

- Bustad og lokalmiljø
- Helse
- Interesseorganisasjonar
- Internasjonale organisasjonar
- Kultur og fritid
- Natur-, miljø- og dyrevern
- Rekreasjon og sosiale foreiningar
- Sosiale tenester.
- Tru- og livssynsorganisasjonar
- Utdanning og forskning
- Anna

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) er det øvste organet i Noregs største folkerørsle, med rett i underkant av 2.100.000 medlemskap fordelt på 11 338 idrettslag. NIF sin visjon er "*idretts glede for alle*". NIF har 54 særforbund og 19 idrettskrinsar. (Kjelde: idrettsforbundet.no)

Det er etablert eit tett samarbeid mellom offentlege styresmakter og frivillig sektor både på statleg, fylkeskommunalt og kommunalt nivå i Noreg. I statsbudsjettet for 2017 fekk til dømes NIF eit samla tilskot på 684 000 000 kroner. I tillegg kjem støtte til idrettsarbeid på fylkeskommunalt og lokalt nivå. Regjeringa ved Kulturdepartementet la 7. desember 2018 fram Meld. St. 10 (2018-2019) *Frivilligheita - sterk, sjølvstendig, mangfaldig*. Denne storingsmeldinga skal, slik Regjeringa ser det, danna grunnlaget for ein levande og sjølvstendig frivillig sektor. (Kjelde: regjeringen.no)

Statistisk Sentralbyrå (SSB) publiserer med jamne mellomrom ein «skuggerekneskap» som syner den samla verdiskapinga i frivillig sektor i Noreg. Av rekneskapen som blei publisert 20. oktober 2018, går det fram at det frivillige arbeidet i Noreg no tilsvarar om lag 150.000 årsverk. Staten sine samla

bidrag er 27,5 milliardar kroner, noko som utløyser ei samla verdiskaping i frivillig sektor på 125 milliardar kroner. (Kjelde: ssb.no)

Tilhøvet mellom offentleg og frivillig sektor i Noreg er regulert gjennom fleire gjensidig forpliktande avtalar. I august 2017 signerte **Frivillighet Norge** og **KS** ein avtale som skal regulera samarbeidet mellom dei to organisasjonane. Avtalen byggjer på ei sams forståing av at partane er likeverdige. Avtalen inneheld mellom anna viktige punkt om at frivillig sektor skal ha føreseielege rammevilkår. Offentleg økonomisk tilskot skal i størst mogeleg grad bli gjeve som frie midlar. Det offentlege må søkja å redusera byråkratiet slik at det blir enkelt å søkja om støtte. Vidare er det semje om at frivillig sektor skal høyrast i saker som gjeld organisasjonane sine hjertesaker og i saker som gjeld rammevilkåra for drifta av organisasjonane. (Kjelde: frivillighetnorge.no)

I og med at KS representerer alle norske kommunar og fylkeskommunar, er det tanken at prinsippa i avtalen skal leggjast til grunn for samhandlinga mellom offentleg og frivillig sektor på alle nivå i samfunnet.

2.3 Frivillig arbeid i eit folkehelseperspektiv

Sjølv om frivillig arbeid står sterkt i Noreg, er det store skilnader mellom ulike sosiale grupper når det gjeld deltaking i frivillig arbeid. Rapporten «*Oppdaterte tall om frivillig innsats i Norge, 1998-2017*» frå *Senter for forskning på sivilsamfunn & frivillig sektor* (Rapport 2018:2) syner at kjønnskilnadene i frivilligheita har blitt mindre i perioden rapporten omhandlar. Kvinner er no mest like aktive som menn i frivillig arbeid. Samstundes er det framleis slik at personar «midt i livet» er meir aktive enn andre. Personar med eigne born er meir aktive enn personar utan born. Dei som har utdanning på universitets- og høgskulenivå, er meir aktive enn personar med lågare utdanning. Det er og slik at dei med høg inntekt er meir aktive enn dei med låg inntekt, og personar i arbeid er meir aktive enn personar som står utanfor arbeidslivet. Det er og geografiske skilnader i det frivillige engasjementet. Personar som bur på Vestlandet, er til dømes særleg engasjerte i frivillig arbeid innan idretten. *Senter for forskning på sivilsamfunn & frivillig sektor* har og forska på organisasjonsengasjement blant innvandrarar (Rapport 2018:3). Dei har funne store skilnader i deltaking mellom ei gruppe av innvandrarar frå tolv av dei viktigaste innvandrarlanda og befolkninga generelt. 17 % av respondentane i innvandrargruppa tok del i frivillig arbeid, mot 39 % av respondentane i totalbefolkninga, altså ein skilnad på 22 prosentpoeng. Blant dei som er aktive i dei to gruppene, er idrett den mest populære aktiviteten.

Det er og skilnader mellom innvandrarar med bakgrunn frå ulike land. Personar frå Sri Lanka og Tyrkia er mest aktive, medan personar frå Eritrea og Polen er minst aktive. Det er og eit tydeleg funn at personar med lang butid og gode norskkunnskapar er meir aktive enn dei med kort butid og svakare norskkunnskapar. Forfattarane konkluderer med at frivillig sektor i Noreg framleis har ein veg å gå når det gjeld å inkludera innvandrarar.

Sveio kommune har utfordringar med at mange born lever i familiar med vedvarande låginntekt, noko som er med på å auka risikoen for å falla ut av den sosiale fellesskapen. Sveio kommune har 559 innvandrarar per 2018, altså om lag 9,8 % av befolkninga. Dette er viktig å ha med seg når ei skal leggja til rettes for ein frivilligpolitikk som skal inkludera alle og hjelpa til med å jamna ut sosiale skilnader i befolkninga.

I Sveio kommune sin Temaplan for idrett og fysisk aktivitet, er Hordaland fylkeskommune sitt motto «Aktiv kvar dag» vidareført. Tilrettelegging for eigenorganisert fysisk aktivitet er sentralt i planen.

Det blir òg peika på utfordringane med å realisera anlegg for andre enn dei som driv med organisert idrett, til dømes uorganiserte grupper med ungdomar som ikkje tilhøyrer eit forbund og dermed ikkje har eit støtteapparat.

2.4 Frivilligheit i Sveio

Det er lang tradisjon for frivillig arbeid i Sveio. Lag- og foreiningslivet står sterkt, og frivillig arbeid er med på å fremja trivsel og folkehelse i kommunen. Sveio kommune sin visjon, «Vilje til vekst – ein god stad å bu» kan berre oppfyllest om ein framleis har ein sterk og levande frivillig sektor. Det er nettopp det frivillige engasjementet som er med på å gjera bygder og grender i Sveio til gode stader å bu.

Sveio kommune hadde 5.709 innbyggjarar ved utgangen av tredje kvartal 2018. Det vil seia at kommunen hadde ein promille av folketalet i Noreg. Om vi legg Statistisk Sentralbyrå sitt tal på 125 milliardar i årleg verdiskaping i frivillig sektor i Noreg til grunn, er det realistisk å rekna med at frivillig sektor i Sveio genererer ei verdiskaping på minst 125 millionar kroner årleg. Dette er med på å streka under kor viktig frivillig sektor er for utviklinga av lokalsamfunnet Sveio.

Frivillige organisasjonar bidrar til å gjera bygdene våre til gode stader å bu. Sisu 4H har samarbeidd med andre lag i Valestrand om å laga ein naturmøteplass i nærmiljøet. (Foto: Jofrid Valen)

Kartlegginga som Sveio frivilligsentral har gjennomført på oppdrag frå prosjektgruppa for frivilligplanen, har gjeve eit oppdatert oversyn over organisasjonslivet i kommunen. 96 aktive lag og organisasjonar blei kontakta. Av dei har 45 svara på spørsmåla dei fekk tilsendt. Truleg finst det òg fleire organisasjonar som ikkje er registrert, og det finst registrerte organisasjonar som ikkje er aktive.

Dei frivillige laga dekkjer eit breitt spekter av aktivitetar og interesser. Totalt (alle registrerte organisasjonar, ikkje berre dei som har svara på undersøkinga) kan fordelinga oppsummerast slik:

• Kultur og rekreasjon	38%
• Idrettslag og annan idrettsrelatert aktivitet	14,5%
• Bygdelag og velforeiningar	25%
• Tru og livssyn	8%
• Andre organisasjonar (helse/sosial/anna)	14,5%

Politiske parti, og organisasjonar som tek seg av næringsinteresser og liknande, er ikkje med i oversynet.

Ein stor del av organisasjonane er knytt til ei regional eller nasjonal foreining. Det betyr at dei har rammer og retningslinjer frå sentrale ledd som må følgjast, samstundes som dei kan få tilført ressursar frå ein meir profesjonalisert sentral organisasjon.

Mange driv òg frivillig arbeid utanom det etablerte organisasjonslivet. Det kan vera gjennom prosjektbaserte ad hoc-grupper, eller personar som tek initiativ på individuell basis.

Gjennom kartlegginga er òg nokre lokale eldsjeler kontakta. Andre som ønskjer det, har hatt høve til å svara på spørsmål om frivillig engasjement og koma med innspel gjennom ei nettbasert undersøking som har vore open for alle.

Sveio frivilligsentral

Sveio frivilligsentral blei oppretta i 2014, og blir driven av Kirkens bymisjon i Haugesund, med tilskot frå Staten og Sveio kommune. Frivilligsentralen har tilsett dagleg leiar i full stilling. I løpet av dei åra frivilligsentralen har vore i drift, er det opparbeidd eit stort aktivitetstilbod, og mange frivillige er knytte til aktivitetane. Mellom anna er 64 frivillige knytte til arbeidet med å tilby tenester til ulike brukar/-deltakargrupper, og 10 personar har ansvar for faste aktivitetar. Totalt er fleire hundre personar involverte i aktivitetstilbod og møteplassar som Sveio frivilligsentral er ansvarleg for eller delaktig i å skapa. Frivilligsentralen har tilbod til mange ulike brukargrupper: Språktrening for framandspråklege, dataopplæring for eldre, publikumssymjning, turgruppe, øvingskøyning, ferieaktivitetar, filmframvisning, ungdomskveldar, sykurs, besøksven med meir. I 2018 blei det sett i gong fleire nye tiltak, som «Drømmesommar», som er eit aktivitetstilbod i sommarferien, og «Skattkammeret», som har sportsutstyr til utlån. Målgruppa her er særleg barn og unge. Integrering av innvandrarar og praktiske og sosiale tiltak for eldre er andre sentrale område for aktiviteten.

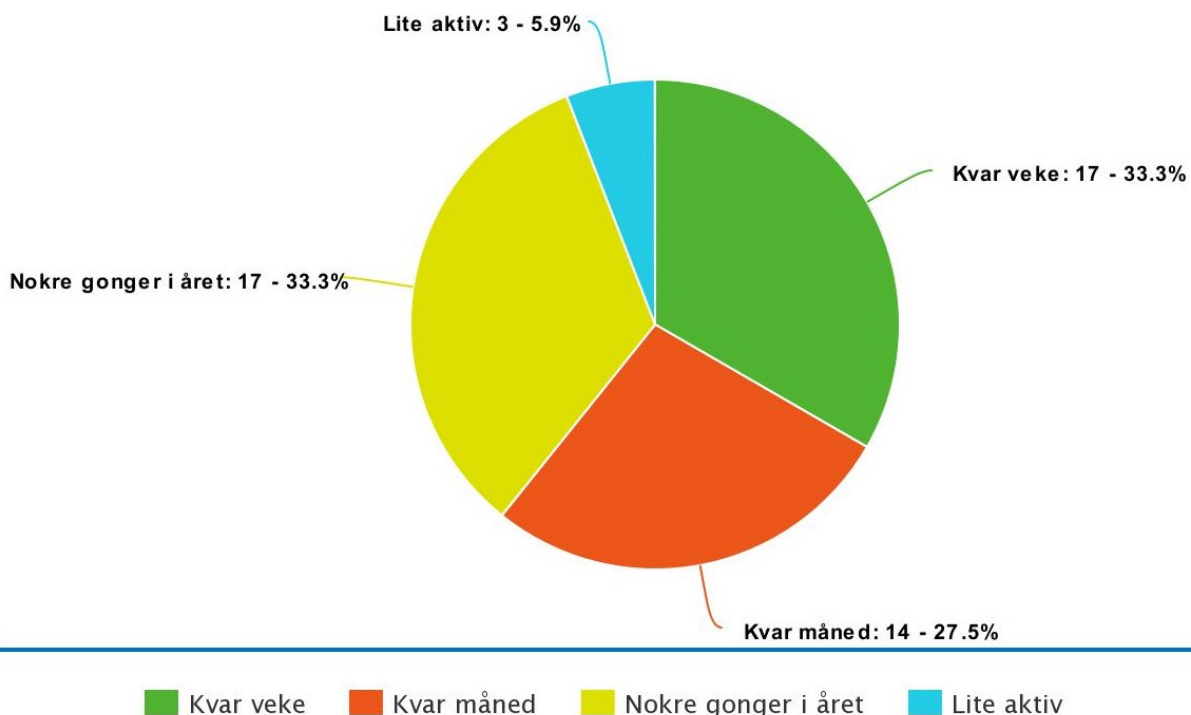

Aktivitetstilbudet «Drømmesommar» blei arrangert av frivilligsentralen første gong i 2018, med heile 95 deltakarar. Mange ungdomar var med som frivillige aktiviteitsleiarar.

3. KVA VISER KARTLEGGINGA?

3.1 Lag og organisasjonar

Resultata frå kartlegginga viser at det er ein omfattande aktivitet i lag og organisasjonar i Sveio. Av dei som svara, har 33,3% aktivitet kvar veke, 27,5% har månadleg aktivitet og 33,3% er aktive nokre gonger i året. 3 – 6% svara at dei er lite aktive. Truleg er det ein større andel som er lite aktive blant dei som ikkje har svara på undersøkinga, enn blant dei som har levert svar.

meta-chart.com

I all hovudsak er både drift og deltaking i organisasjonane sitt arbeid basert på frivillig arbeid. Dette gjeld for 80% av dei som har svara. 11% har fast løna tilsette, medan 9% har medarbeidarar som blir løna ved spesielle høve eller periodar av året.

3.2 Medlemer

Dei fleste organisasjonane har eit stabilt medlemstal, men mange slit med å rekruttera nye medlemer. 62% synest det er vanskeleg å rekruttera nye medlemer, medan 31% svarar at det er lett. Men spesielt for organisasjonar som driv aktivitetar for barn, kan stor rekruttering vera ei utfordring då det òg krev fleire vaksne leiarar, som kan vera vanskeleg å rekruttera.

Det er vanskeleg å peika ut spesielle «trendar» når det gjeld kva type organisasjonar det er enklast å rekruttera medlemer til, men blant dei som svara at det er lett å rekruttera nye medlemer, er ein stor del organisasjonar som driv med ulike former for fysisk aktivitet for barn og unge – til dømes einskilde idrettar og friluftsliv. Det kan òg sjå ut til at organisasjonar med hovudsakleg vaksne og/eller eldre medlemer er dei som slit mest med rekrutteringa. Erfaringa tilseier òg at aktiviteten i dei ulike laga, og interessa for spesielle aktivitetar, går i bølger.

3.3 Tilskotsordningar

Sveio kommune har fire ulike tilskotsordningar for lag og organisasjonar, med søknadsfrist 1. mars:

- Kulturmidlar – støtte til drift
- Kursstønad
- Tilskot til leikeplassar (i hovudsak til velforeiningar)
- Tilskot til materiell og utstyr

Av desse er kulturmidlane ei «fri» ordning der laga får støtte til drifta basert på driftsomfang (som må dokumenterast med innsending av årsmelding, rekneskap og budsjett). Dei andre ordningane er spesifikt retta mot spesielle tiltak som deltaking på kurs og innkjøp av utstyr. I tillegg blir det sporadisk gjeve støtte til arrangement, men ikkje gjennom ei fast ordning.

Eit fleirtal av dei laga som har svara (55%), nyttar tilskotsordningane til kommunen. Av dei er 27 % nøgde med ordningane, medan 63% er delvis nøgde. Det går fram av kartlegginga at dei som ikkje er heilt nøgde, først og fremst synest dei får for lite tilskot. Det har kome få kommentarar til sjølv strukturen på tilskotsordningane, men nokre peikar på at dei er for spesifikke og at ein del fell utanfor. Nokre organisasjonar ønskjer eige tilskot til styremedlemer eller til løna dagleg leiar. Mange peikar på at potten som er sett av til tilskotsordningane, burde aukast. Truleg er det òg dette dei fleste som er «delvis nøgde» med ordningane, ønskjer.

Spelemidlar

Dei største summene som går til lag og organisasjonar, blir formidla gjennom spelemiddelordninga, der overskotet frå Norsk tipping blir fordelt via fylkeskommune og kommune. Søknad om spelemidlar føreset at prosjektet er meldt inn til kommunen og er med i det prioriterte handlingsprogrammet for idrett og friluftsliv som blir vedteke av kommunestyret i desember kvart år. Til nærmiljøanlegg er søkjarane er i hovudsak bygdelag/velforeiningar og FAU, ofte i samarbeid med kommunen. Kommunen står i hovudsak som søkjar av midlar til ordinære idrettsanlegg. Sveio idrettsråd gjev uttale til prioriteringslista. I 2018 blei det sendt inn 5 søknadar frå Sveio med ei kostnadsramme på kr 2 093 685, og tildelt kr 300 000. Talet på søknadar har vore stabilt dei siste åra,

men med høgare samla kostnadsramme kvart av dei tre siste åra. Tildelingane har då vore frå ca 0,5 – 1,5 million årleg.

Grunna høg aktivitet og stor søknadsmengde i Hordaland må ein rekna med fire års ventetid på søknadar om ordinære midlar, og to år på midlar til nærmiljøanlegg.

Samarbeid mellom organisasjonane

Fleire peikar på at det er behov for betre samarbeid mellom organisasjonane, både med felles arrangement og ved at ein unngår at ulike arrangement kolliderer med einannan. Det er òg uttrykt ønske om at laga har fleire møtestader, slik at ein kan bli betre kjende med kvarandre sine tilbod. Ein felles digital kalender som alle brukar, vil kunna gjera planlegginga av arrangement enklare for alle (sjå tiltaksplan).

3.4 Lokale

Eit positivt trekk som peikar seg ut ved tilhøva for frivillig aktivitet i Sveio, er at eit stort fleirtal (84%) er nøgde med dei lokala dei utøver aktiviteten sin i. Om lag halvparten av dei som har svara på undersøkinga, nyttar private lokale, medan resten nyttar kommunale eller begge deler. Eit oversyn (sjå vedlegg) syner at det finst 17 private og 11 kommunale bygg over heile kommunen som blir nytta til frivillig aktivitet. Av dei private er ein stor del bedehus eller andre lokale for religionsutøving. Nokre av dei er ikkje i aktiv bruk per i dag.

Ein stor del av aktiviteten for barn og unge i kommunen går føre seg på Vigdartun. Det er stort sett aktivitet i bygget på alle kvardagar, og dei fleste helgene. Særleg i idrettshallen er det kamp om å få tildelt brukstid på dei mest attraktive tidspunkta. Ein del av innspela gjeld bruk og forvaltning av lokala på Vigdartun.

Vandaskog vel er det einaste laget som melder at dei manglar lokale. Årsaka er at skulen/grendahuset brann ned og ikkje har blitt erstatta. Kommunestyret sette i desember 2018 endeleg strek for saka. Dermed vil det ikkje bli sett av midlar til nytt bygg.

Fleire kommenterer at det bør bli gjeve meir støtte til drift/vedlikehald av lokale.

Idrettshallen på Vigdartun står sjeldan ubrukt. Sveio drilltropp er ein av dei faste brukarane.

3.5 Svar frå einskildpersonar

Kartlegginga omfatta òg direkte spørsmål til nokre personar som blei definert som eldsjeler, og ei anonym nettundersøking der alle som ønska, hadde høve til å svara.

Eldsjenter er definert som personar som legg ned ein stor innsats på fleire område. Dei er gjerne knytte til fleire ulike organisasjonar, men nokre driv òg eit stort arbeid som ikkje er knytt til organisasjonslivet. Som årsak til det sterke engasjementet oppgjev dei mellom anna at dei brenn for sakene, ønskjer å ta samfunnsansvar og følgja opp aktivitetane til eigne barn, skapa møteplassar og aktivitet i heimbygda, at det er givande å bidra med noko for andre og at det òg er bra for eiga helse. Mange er pensjonistar og har tid og ønske om å bidra.

Av dei som har svart på den opne nettundersøkinga, er om lag tre fjerdedeler engasjert i frivillig arbeid, medan resten ikkje er det. Av dei som ikkje er engasjerte per i dag, er det fleire som ønskjer å engasjera seg meir, men som ikkje veit kva som finst og kor det er behov for deira innsats. Fleire etterlyser òg ulike tilbod til ungdom, mellom anna for «uorganisert» ungdom, nye unge innbyggjarar, tilbod i skuleferiane med meir.

3.6 Kyrkja og religiøst arbeid

Det blir utført eit omfattande frivillig arbeid innan Den norske kyrkja i Sveio, og i andre trudomssamfunn. 80,6 prosent av befolkninga er medlem av Dnk (2017), medan 7,7 prosent er medlem i andre trudoms- og livssynssamfunn.

Innan kyrkja arbeider frivillige mellom anna med barne- og ungdomsarbeid, som medlemer i sokneråd og som kyrkjevertar under gudstenester. Mykje av arbeidet skjer i samarbeid med tilsette. Kyrkja i Sveio har registrert rundt 180 frivillige medarbeidarar i 2017. Til liks med mykje av det frivillige organisasjonslivet, opplever dei at det kan vera vanskeleg å få folk til å ta på seg verv og ansvarsoppgåver over tid.

Utanom kyrkja blir det òg drive kristeleg arbeid på bedehusa og i Pinsemenigheten Filadelfia i Auklandshamn. I dag er 6 av dei 13 bedehusa i kommunen i bruk som bedehus. Ei rekkje andre religionar og religiøse grupper er representerte i kommunen, men det finst ikkje noko samla oversyn over omfanget av denne aktiviteten.

4. SVEIO KOMMUNE SITT SAMARBEID MED FRIVILLIGE

Kommunen har i hovudsak tre verkemiddel for å samarbeida med frivillige:

1. Invitera frivillige organisasjonar inn i beslutningsprosessar, høyringar og liknande.
2. Økonomiske bidrag
3. Samarbeid om einskildprosjekt og tenester over kortare eller lengre tid.

Ei intern kartlegging av Sveio kommune sitt samarbeid med frivillige viser at om lag halvparten av einingane (avdelingane) i kommunen har ei form for samarbeid med frivillige. Dette gjeld i første rekkje innan helse/omsorg og kultur, men òg skule, driftsavdelinga og NAV har eit visst samarbeid. Ofte er det dei frivillige som yter tenester som kjem innbyggjarane i kommunen til gode, medan

kommunen er tenesteytar overfor frivillig sektor til dømes i saker som gjeld tilskot eller bygging, drift og vedlikehald av bygg og anlegg.

Omsorgstenester

Behovet for frivillig deltaking i helse- og omsorgsarbeid er stort, og aukande.

Størst omfang har det frivillige arbeidet knytt til omsorgstenestene. SOS og heimetenesta har knytt frivillige til seg gjennom pårørandeforeninga, samarbeid med kyrkja og einskildpersonar som står for mellom anna middagslevering, sosiale aktivitetar og andaktar, tilbod i avdelingane og besøksteneste. Behovet for frivillig omsorgsarbeid er venta å auka kraftig i åra framover, i takt med at talet på eldre i befolkninga aukar. Kvalitetsreforma «Leve heile livet», som regjeringa har sett i gong og som blir sett på dagsorden i kommunane frå 2019, tek opp i seg desse utfordringane.

Reforma skal bidra til:

- Fleire gode leveår der eldre har god helse lenger, opplever at dei har god livskvalitet, og at dei i større grad meistrar eige liv, samtidig som dei får den helsehjelpa dei treng når dei har trong for henne.
- Pårørande som ikkje blir utslitne, og som kan ha ein jamn innsats for sine næraste.
- Tilsette som opplever at dei har eit godt arbeidsmiljø, der dei får brukt kompetansen sin og gjort ein fagleg god jobb.

Målgruppa er eldre over 65 år, både dei som bur heime og dei som bur i institusjon. Dette er ei målgruppe med ulike føresetnader og store variasjonar i kva dei treng og ønskjer. Reforma er særleg retta mot helse- og omsorgssektoren, men alle sektorar må bidra for å skapa eit meir aldersvennlig samfunn der eldre kan vera aktive og sjølvstendige.

For å lukkast med reformen vil ein vera heilt avhengig av eit godt samarbeid med frivillige, og dette vil og kunna heva kvaliteten på helse og omsorgstenestene. Kommunen er ein del av eit lokalsamfunn med familiar, sosiale nettverk, organisasjonar, verksemder og tiltak. For at vi skal klara å skapa eit omsorgsfullt samfunn, er det viktig at alle er involverte i oppgåva. For å styrkja dette arbeidet vil det vera sentralt med nye innovative løysingar for samhandling og oppgåvefordeling, og den digitale plattformen «Friskus» er meint å betra dette arbeidet.

Tekniske tenester

Drift- og anleggsavdelinga samarbeider med frivillige på fleire område. Samarbeidet omfattar mellom anna idrettsanlegg, leikeplassar, bossrydding i regi av privatpersonar eller lag, og skjøtseloppgåver. Avdelinga har òg ansvar for vedlikehald av kommunale bygg som blir brukte av frivillige lag. I nokre tilfelle er det kommunen som tek kontakt for å få hjelp med å utføra ei oppgåve, andre gonger er det dei frivillige sjølv som tek kontakt. Erfaringa tilseier at samarbeidet fungerer best der initiativet kjem frå frivillige som ønskjer å bidra.

I samband med planprosessar blir det sendt brev med oppstartsvarsel og høyringsbrev (offentleg ettersyn) til frivillige organisasjonar der kommunen har kontaktinformasjon og planarbeidet er relevant for organisasjonane sitt arbeid. For å nå dei rette organisasjonane er det behov for oppdatert kontaktinformasjon. Plan- og næringsavdelinga har òg behov for kontakt med organisasjonar innan beredskapsarbeid.

Kultur

Kulturavdelinga samarbeider med frivillige på dei fleste områda avdelinga er involvert i. Det gjeld både innan idrett og friluftsliv, kulturskule, kulturvern, bibliotek, lokale tilskotsordningar, Fartein Valen-arbeidet, ungdomsrådet og arrangement og aktivitet generelt i kommunen. Mykje av dette arbeidet er omtalt andre stader i planen.

Gjennom kartlegginga av lag og organisasjonar kom det fram at eit fast, årleg møte (eller fleire) mellom kommunen og frivillige er noko mange ønskjer. Det kom fram ei rekkje konkrete framlegg til kva møtet kan innehalda, og kven som bør inviterast. Det har vore arrangert slike møte dei siste åra, i samarbeid med frivilligsentralen. Dette har vore ein god møtearena, men berre ein liten del av frivillig sektor har vore representert. Innspela som har kome i samband med planarbeidet, er gode utgangspunkt for vidare arbeid, og ved å følgja opp desse ønska kan ein kanskje òg få fleire deltakarar på møta.

Det administrative arbeidet overfor frivillige er i stor grad knytt til fordeling av tilskot, særleg kommunale kulturmidlar, og spelemidlar, som blir tildelt gjennom kulturdepartementet og fylkeskommunen. Det er ikkje tilsett eigen frivilligkoordinator i kommunen. I samband med planarbeidet har fleire ytra ønske om at kommunen sin innsats på dette området blir styrka.

Politisk

Ordføreren har hatt eit tett samarbeid med frivillige organisasjonar, og inviterer til samarbeid ved mange ulike høve. Mellom anna har organisasjonar og einskildpersonar som har markert seg særleg, blitt invitert til ordføreren si årlege nyttårsmottaking og heidra for å markera kommunen på ein positiv måte. Ordføreren er òg til stades på ei rekkje arrangement i regi av frivillige organisasjonar i løpet av året. Tilbakemeldingane frå organisasjonslivet tyder på at dei set pris på å bli sett og verdsett på denne måten.

Politikarane i Sveio syner i mange samanhengar at dei er opptekne av vilkåra for det frivillige organisasjonslivet. Hovudutval oppvekst/kultur, som har ansvar for feltet, har mellom anna bede om at tilskota til lag og organisasjonar blir auka og ordningane omarbeidde. Frå politisk hald er det òg ønska ei sak om kommunalt løna dagleg leiar for dei største organisasjonane i kommunen, og om bygging av ny idrettshall.

4.1 Samarbeidsorgan

Kommunen har formalisert samarbeid med Sveio idrettsråd, som mellom anna kjem med uttale til fordeling av kulturmidlar og spelemidlar til idrettslaga, og er høyringsinstans i saker som gjeld idrett. Rådet har meldt frå om at dei ønskjer eit endå tettare samarbeid. For dei organisasjonane som ikkje driv med idrett, er det per i dag ikkje noko fellesorgan. I 2018 blei det teke initiativ til å oppretta eit regionalt amatørkulturråd i Sunnhordland. Konklusjonen etter eit møte i Sveio blei at det er større behov for eit lokalt råd. Det blei teke initiativ til etablering av eit slikt råd, men førebels er det ikkje i drift. Det regionale rådet er derimot etablert, og organisasjonar i Sveio er inviterte til å bli medlem.

4.2 Samarbeid med Sveio frivilligsentral

Stiftelsen Kirkens Bymisjon og Sveio kommune har ein samarbeidsavtale som gjeld drifta av Sveio frivilligsentral. Avtalen seier noko om kva føremålet med drifta er, og kva som er oppgåvene til frivilligsentralen. Om samarbeid med kommunen heiter det at «Sentralen skal i samarbeid med kommuneadministrasjonen legge forholdene til rette for utvikling av frivillighet i kommunens tjenestetilbud og hos frivillige organisasjonar». Det blir òg slått fast at sentralen ikkje skal utføra offentlege oppgåver, men aktiviteten til frivilligsentralen dekkjer likevel nokre behov som det offentlege elles måtte funne eigne løysingar for. Grunnfinansieringa av frivilligsentralen blir dekkja av statleg tilskot til frivilligsentralar, Sveio kommune og Kirkens Bymisjon Haugalandet.

4.3 Økonomi

I kommunen sitt budsjett er det i liten grad knytt eigne budsjettpostar til det frivillige arbeidet. Skulane nyttar nokre midlar frå det ordinære undervisningsbudsjettet. Heimetenesta betaler kjøyregodtgjersle til frivillige som leverer middag, medan NAV oppgjev å ha eit budsjett på kr 200 000 til tiltak som mellom anna er knytte til til frivillig arbeid. Drift- og anleggsavdelinga nyttar eit sekssifra beløp på vedlikehald av kulturbygg årleg. Kulturavdelinga har eigne budsjettpostar til ulike støtteordningar til frivillige organisasjonar, og til drift av frivilligsentralen. I tillegg blir det gjeve arrangementstønad, stønad til drift av grendahus, subsidiert dirigent for korpsa og tilskot til truomssamfunn med meir – samla blir det overført midlar til ulike frivillige organisasjonar på godt over ein million kroner i året over kulturbudsjettet. I tillegg kjem til dømes driftsutgifter til

kulturdelen av Vigdartun (utan biblioteket) på rundt 500 000 kroner i året, lønskostnader for faste stillingar knytte til tilrettelegging for frivilligheit, og gratis bruk av kommunale lokale.

Kommunen søker ein del eksterne tilskotsmidlar, til dømes til tilrettelegging for friluftsliv. For ein del av desse ordningane er det eit krav om at tiltaka skal gjennomførast i samarbeid med frivillige.

Kommunale midlar knytte til frivillig aktivitet i 2018 (dei fleste tala er ca-tal, då mykje av bruken ikkje er knytt til faste budsjettpostar og såleis vanskeleg å talfesta nøyaktig):

Heimetenesta	86 000
NAV	200 000
Drift- og anlegg	Ikkje talfesta
Skule	Ikkje talfesta
Kultur	
Støtte til frivillige organisasjonar	320 000
Tilskot Sveio frivilligsentral	346 000
Driftsutgifter Vigdartun, kulturdel	500 000
Tilskot grendehus	80 000
Tilskot trudomssamfunn	530 000 (Delvis dekkja av statlege skjønsmidlar)
Til saman:	2 620 000 (utgifter som ikkje er talfesta kjem i tillegg)

4.4 Lokale

Gratis bruk og utleige av lokale er ein viktig del av Sveio kommune sin støtte til organisasjonslivet. Alle lag og organisasjonar som nyttar kommunale lokale, har gratis leige til faste aktivitetar, og i hovudsak òg til andre arrangement. Det blir gjeve ulike former for støtte til drift av forsamlingslokale, både private og kommunale.

Den tidlegare skulen på Ørevik fungerer i dag som grendehus og blir driven av organisasjonar i bygda. Sveio kommune eig bygget, og gjev tilskot til drifta.

4.5 Deltaking for alle

Dei siste åra har det vore aukande merksemd rundt problemet med barnefattigdom, og at ikkje alle har høve til å ta del i fritidsaktivitetar. Kommunane har motteke statlege midlar for å bøtta på dette. I Sveio skjedde det i 2018 fleire positive ting som kan betra situasjonen for låginntektsfamiliar: Nav har midlar som kan nyttast til ulike tiltak, som kjøp av utstyr eller medlemskap i organisasjonar.

Dette er eit lågterskeltilbod utan nokon omfattande søknadsprosess. Sveio frivilligsentral har òg fleire tilbod som kan vera til nytte for denne gruppa: Det første året med «Drømmesommar», som er eit aktivitetstilbod til barn i skuleferien, blei ein stor suksess. I desember opna «Skattkammeret Sveio», som tilbyr gratis utlån av sports- og fritidsutstyr til barn og unge. Det er òg starta opp tilbod med gratis kino på Vigdartun.

Sveio kommune har samarbeidd med Vestavind om å gje ut Fritidsguiden, som gjev oversikt over aktivitetar for barn og unge i Sveio, og informasjon om moglegheita for å søkje støtte. Første utgåve blei sendt ut til alle elevar i skulen i januar 2019.

I regjeringserklæringa er det føreslått å innføra eit «fritidskort for alle barn frå 6 til fylte 18 år, som kan nyttast til å dekke deltakaravgift for fritidsaktivitetar». Dette er tenkt å vera ei ubyråkratisk ordning.

Fritidsguiden

– oversikt over aktivitetar for unge i Sveio • 1, 2019

5 TILRETTELEGGING FOR MÅLRETTA SAMARBEID

Kommunen er avhengig av eit vellukka samarbeid med frivillig sektor for å møte dei behova samfunnet har i framtida. Med bakgrunn i det lovpålagde ansvaret kommunen har (jamfør Lov om folkehelse), er det viktig at mål og tiltak i planen gjev grunnlag for samarbeid og tilrettelegging av ein uavhengig og robust frivillig sektor.

Gjennom kartlegginga og det påfølgande møtet med frivillig sektor har det kome inn mykje informasjon og ei rekkje innspel til korleis frivilligpolitikken i Sveio kan utformast. Funna frå Sveio samsvarer med det Frivillighet Norge har peika på som hovudproblemet i samarbeidet mellom kommune og frivillighet: Manglande intern koordinering, rutinar og informasjonsflyt. Mange av innspela dreier seg om behovet for å få samla digital informasjon om tilbod, kontaktpersonar, støtteordningar, lokale og anna på ein stad, og om korleis ein kan gjera det enkelt å

oppdatera informasjon. Andre innspel gjeld samarbeid mellom organisasjonane, møte mellom kommunen og frivillig sektor, kurs og kompetanseheving, og lokale for aktivitet. Innspela er forsøkt samla i nokre overordna målsetjingar, med tilhøyrande tiltak. Ikkje alle innspela fell inn under desse, men alt er teke med i eit samla oversyn som vil bli brukt på ulike måtar i det vidare arbeidet med å følgja opp tiltaka i planen (sjå tiltaksplan). Sjølv om det blir lagt vekt på å ta omsyn til dei innspela ein har fått i løpet av arbeidet med planen, vil det ikkje vera mogleg å gjennomføra alt. Dei fleste innspela som har kome, er likevel samanfallande på eit overordna nivå, og det er få motstridande ønske frå dei ulike aktørane.

Ved å forenkla, samordna og systematisera arbeidet som er retta mot frivillige organisasjonar, kan kommunen gje organisasjonslivet enkle og oversiktlege rammer for drifta, noko som òg kan stimulera til auka frivillig innsats. Den digitale møteplassen «Friskus» kan bidra til å løysa fleire av utfordringane som har kome fram i samband med arbeidet med frivilligplanen.

Friskus

«Friskus» er ein digital møteplass for aktivitet og frivillighet, utvikla med utgangspunkt i arbeid med utanforskap og einsemd, folkehelse og friskliv.

Kommunane kan læra mykje gjennom å samarbeida med frivillige organisasjonar om organisering av frivillighet og utvikling av nye løysingar. Digitale verktøy er viktige for å forenkla koordinering, men krev samstundes endring av arbeidsoppgåver og at alle jobbar digitalt. Innovasjonsprosessar er samtidig krevjande, og det er behov for dedikerte ressursar og "eldsjeler" for å lukkast. Det å involvera pårørande og frivillige er utfordrande, og eit digitalt verktøy må opplevast verdifullt når det blir teke i bruk og samtidig ivareta personvern.

Kommunar og frivillighetsnettverk på Sørlandet, Austlandet og Vestlandet har delteke aktivt i utforming av eit produkt som støttar deira behov. Teknologitvillinga har skjedd i ein tverrfagleg og interaktiv prosess som gjer det mogleg å utvikla eit heilskapleg verktøy som er både funksjonelt og brukarvenleg. Nøkkelen er at Friskus AS sjølv kjenner til problema som skal løysast, slik at det kan bli eit gjensidig og målretta samarbeid.

Friskus er i operativ bruk som ei fullverdig løysing, og vil bli teke i bruk i Sveio kommune våren 2019.

Oppsummering

Frivillig sektor i Sveio slik han framstår av oversikten i planen, er driven av engasjement og ansvarskjensle for eige lokalmiljø. Samarbeidet mellom frivillige og kommunen er langt på veg godt, men på nokre område kan betre struktur og rammevilkår bidra til å styrka samarbeidet og den frivillige innsatsen til beste for lokalsamfunnet.

På bakgrunn av innspela som har kome i løpet av planprosessen, er det formulert nokre hovudmål for det vidare arbeidet med å ta vare på og utvikla frivillig engasjement som ein viktig ressurs i Sveio, slik føremålet med planen er definert. For kvart av hovudmåla er det formulert nokre konkrete tiltak

som skal bidra til at målet blir nådd. Tiltaka er definert med ansvar og forventa tidspunkt for gjennomføring.

HOVUDMÅL

Mål 1. Enkel digital løysing for deling av informasjon, kontakt mellom organisasjonane og kommunikasjon med kommunen

Eit fleirtal av innspela til planen kan samlast under dette punktet. Det er stort behov for ein stad der ein kan samla informasjon om organisasjonar og aktivitetar, og der det er lett for alle å oppdatere informasjonen. Sveio kommune v/Helse og omsorg har nyleg kjøpt inn plattformen «Friskus», som kan vera ei løysing på mange av dei problemstillingane som har blitt teke opp. Friskus er i første rekkje ein aktivitetskalender og eit oversyn over ledige oppdrag for frivillige, men har òg ei rekkje andre funksjonar som kan løysa mange av dei utfordringane knytt til informasjonsformidling og kommunikasjon som ein står overfor. Etter kvart som ein får oversyn over kva behov Friskus kan dekkja, må ein sjå på kva som eventuelt ikkje blir dekkja og finna høvelege løysingar for dette.

Mål 2 Rammevilkår som møter behova i frivillig sektor

Høve til å få økonomisk støtte, og moglegheit til å bli høyrte i saker som påverkar vilkåra for å drive frivillig arbeid, er viktige rammevilkår for frivillig arbeid i kommunen. Frivillige organisasjonar er høyringsinstans for kommunale planar. Dei har òg behov for arenaer der dei kan vera i dialog med dei folkevalde. Dette er ikkje sett i system i dag.

Dagens tilskotsordningar er frå 1988. Sidan den tid er det gjort mindre endringar i retningslinene for ordningane, men sjølve strukturen på støtteordningane er ikkje endra. Nokre organisasjonar fell utanfor dei støtteordningane vi har i dag. Ei eiga sak om korleis tilskotsmidlar og annan støtte til organisasjonslivet skal fordelast i framtida, er bestilt frå politisk hald, og vil koma som oppfølgings sak når frivilligplanen er vedteken. Det er òg uttrykt ønske om at potten må aukast, men det er førebels ikkje sett av ekstra midlar til føremålet. I plattformen for samspel og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor, som er utarbeidd av Kommunenes Sentralforbund og Frivillighet Norge, heiter det under punktet «Forutsigbare rammevilkår»: *Offentlig økonomisk støtte skal i størst mulig grad gis i form av frie midler som frivilligheten kan benytte i tråd med egne prioriteringer.* I saka om tilskotsmidlar må ein vurdere om ordningane skal få ein ny struktur som er meir i samsvar med desse føringane.

Mål 3 Gode møteplassar og kompetanseheving

Eit årleg dialogmøte mellom kommunen og frivillig sektor, slik ein har hatt dei siste åra, er noko begge partar ønskjer å halda fram med. Frivilligsentralen er ein viktig samarbeidspartnar og bidragsytar her. Det har kome inn ei rekkje forslag til tema ein kan ta opp, og tema for kurs. Kurs og møte kan gjerne kombinerast. I tillegg til eit fast, generelt møte, vil det vera aktuelt å ha egne møte om spesielle saker som er aktuelle.

Det er òg behov for eit tettare samarbeid mellom kommunen og velforeiningane. Det kan vera aktuelt å etablere eit eige forum for dette.

Mål 4 God oversikt over lokale for aktivitet

Det manglar ein samla oversikt over lokale for ulike frivillige aktivitetar i Sveio. Dette bør koma som oppfølging av planen, og knytast saman med kartlegginga av kva type lokale det er behov for i kommunen, som blir sett i gong i samband med ønske om ny idrettshall.

Ein del etterlyser òg meir midlar til vedlikehald av bygg. I dag blir det gjeve driftsmidlar til lag og forsamlingshus gjennom kulturmidlane, men det finst ikkje eigne ordningar som er øyremerkt vedlikehald. Det er naturleg å vurdere dette i samband med sak om tilskotsordningar hausten 2019.

Mål 5 Godt samarbeid mellom organisasjonane

Mange har uttrykt ønske om eit tettare samarbeid mellom dei ulike frivillige organisasjonane. Dette er i stor grad opp til organisasjonane sjølve, men Sveio kommune kan bidra til å leggja til rette for slikt samarbeid. Ei eventuell etablering av eit lokalt amatørkulturråd for dei organisasjonane som ikkje høyrer inn under Sveio idrettsråd, har vore tema for tidlegare fellesmøte. Sveio kommune har ønska dette for å ha eit overordna organ å henvenda seg til i saker som gjeld organisasjonslivet, slik ein har med idrettsrådet. Først er det ikkje etablert eit slikt fellesråd. Organisasjonane sit òg på mykje kompetanse som kan utvekslast og på det viset koma fleire til nytte gjennom eit tettare samarbeid.

Bruk av «Friskus» som verkty for alle organisasjonane i kommunen kan òg bidra til å forenkla samarbeidet mellom organisasjonane.

Mål 6 Alle skal ha høve til å delta

Støttetiltak for låginntektsfamiliar må vidareførast ved at det blir søkt statlege tilskot. Det bør søkjast å innarbeida midlar til tiltak i ordinært budsjett når prosjektperiodane er over. Det er eit mål at Fritidsguiden, som blei send ut til alle elevar i skulen første gong i januar 2019, skal bli send ut årleg.

Konkrete tiltak for å nå måla er sett opp i tiltaksplanen s. 23.

«Frivilligheten lever av lyst og dør av tvang»

(Motto for Rogaland fylkeskommune sin regionale kulturplan)

Mål og tiltak 2019 – 2020 Tiltaksplanen skal rullerast årleg.

Mål	Tiltak	Framdrift	Ansvar
1. Enkel digital løysing for informasjon og kontakt	<p>1.1 «Friskus» blir teke i bruk som aktivitetskalender, registreringsregister og plattform for kommunikasjon innan frivilligheit og mellom frivillige og kommunen</p> <p>1.2 Meir oversiktleg informasjon med årshjul på Sveio kommune si nettside</p> <p>1.3 Samordning av informasjon mellom Sveio kommune og Sveio frivilligsentral</p> <p>1.4 Forenkla kontakten inn mot kommunen – ei e-postadresse og fast kontaktperson</p> <p>1.5 Gode rutinar for samhandling internt i kommunen</p>	<p>2019</p> <p>2020</p> <p>2019</p> <p>Haut 2019</p>	<p>Helse/omsorg/kultur m.fl.</p> <p>Sveio kommune/kultur</p> <p>Ikt/kultur/OSK</p> <p>Alle kommunale einingar</p>
2. Rammevilkår som møter behova i frivillig sektor	<p>2.1 Gode rutinar for involvering i planprosessar</p> <p>2.2 Sak om omorganisering av dei kommunale tilskotsordningane</p> <p>2.3 Auka tilskotsporten til frivillig arbeid</p> <p>2.4 Eigne budsjettpostar til faste tiltak (fritidsguiden, kurs, foredrag mm)</p>	<p>2019</p> <p>Haut 2019</p> <p>2020</p> <p>2020</p>	<p>Sveio kommune/adm</p> <p>Sveio kommune/kultur</p> <p>Sveio kommune/politisk</p> <p>Sveio kommune/rådm</p>
3. Møteplassar og kompetanseheving	<p>4.1 Årleg dialogmøte mellom frivillig sektor og kommunen, i samarbeid med Sveio frivilligsentral</p> <p>4.2 Aktuelle foredrag og kurs i samband med årleg møte</p> <p>4.4 Høyring i samband med budsjettandsaming</p>	<p>Vår 2019</p> <p>2020</p> <p>2019</p>	<p>Kulturavdelinga/frivilligsentr.</p> <p>Sveio kommune/Sveio frivilligsentral</p>
4. God oversikt over lokale for aktivitet	<p>5.1 Oversikt over tilgjengelege lokale med kontaktinformasjon på nettsida til kommunen</p> <p>5.2 Gjennomgang av reglar og rutinar for bruk av Vigdartun og andre kommunale bygg</p> <p>5.3 Enkel bestilling av (kommunale) lokale</p>	<p>2019</p> <p>2019</p> <p>2019</p>	<p>Sveio kommune/kultur</p> <p>Sveio kommune/kultur</p> <p>Sveio kommune/kultur</p>
5. Godt samarbeid mellom organisasjonane	<p>5.1 Oppretting av amatørkulturråd?</p> <p>5.2 Etablere fellesorgan for velforeiningane</p> <p>5.3 Alle nyttar Friskus!</p> <p>5.4 Mentorordning for styremedlemer, der organisasjonane støttar kvarandre ved å utveksla kompetanse</p>	<p>2019</p> <p>2019</p> <p>2019</p> <p>2020</p>	<p>Organisasjonane/frivilligsentr.</p> <p>Sveio komm/velforeiningane</p> <p>Helse/omsorg/kultur</p> <p>Organisasjonane</p>
6. Alle skal ha høve til å delta	<p>6.1 Fast finansiering av tiltak for barn i låginntektsfamiliar</p> <p>6.2 Årleg utgjeving av «Fritidsguiden» i samarbeid med Vestavind</p> <p>6.3 Samarbeid mellom kommunen, NAV og frivilligsentralen om tiltak</p>	<p>2020</p> <p>2019</p> <p>Vidareføra</p>	<p>Sveio kommune/NAV</p> <p>Alle</p>